

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

1923. január 25. Csütörtök.

ÁRA 10 KORONA

Debreczen, XXI. évi. 19. szám.

Engedményeket kaptak az elégedetlenkedő egységesek

Budapest, jan. 24. A nemzetgyűlés ma délelőtti ülése alatt Bethlen István gróf miniszterelnök magához kérte a kormánypárt kiscgazda képviselőit, akikkel majdnem 4 órán át tartó tanácskozáson letárgyalta a kiscgazdák ismert memorandumának minden pontját.

A tanácskozáson a miniszterelnökön kívül részt vettek nagy atádi Szabó István, Rakovszky Iván, Bud János és a kormánypárti kiscgazda képviselők közül mintegy 40-en. A kormány magáévá tette a kiscgazda képviselők kívánságait. A tárgyalás eredményeképpen a kormány a földbirtokreform végrehajtása tárgyában novelláris törvényjavaslatokat fog benyújtani, amely azonban nem érinti a jelenleg érvényben levő földbirtokreform törvény alapelveit, hanem csupán az eljárás gyorsítására vonatkozik. A pénzügyminiszter megígérte, hogy a jövedelmi és kereseti adónál főjemelje a létminimumot.

A mezőgazdasági hitelről a miniszterelnök elvi kijelentéseket tett konkrétumról csak később fog tárgyalni. A közgazdasági reformról kijelentette, hogy a pártot nem állítja a kormány fait accompli elé, hanem a javaslatot benyújtása előtt részletesen megtárgyalja a párttal.

A pénzügyminiszter megígérte

továbbá a blokkrendszer fokozatos beszüntetését. A kiscgazdák és szeszmerő órák alkalmazását fogja elrendelni. A dohánypalántákra vonatkozólag végleges megegyezés nem jött létre. A mezőgazdasági munkások munka bérének megállapításáról a kormány törvényjavaslatot nyújt be, amely készen is van és a legközelebbi minisztertanács elé kerül. Tanácskozáson megállapítást nyert, hogy a párt teljesen egységes és mindazok a hírek, amelyek az egyes napilapokban napvilágot láttak, hogy a kiscgazda képviselők Klebelsberg vagy más miniszter távozását óhajtják, légből kapott kitalálások. A kiscgazda képviselők a legnagyobb bizalommal viseltetnek Klebelsberg személye iránt és ezáltal is biztosították öszinte ragaszkodásukról.

Bethlen István gróf miniszterelnök egyébként ugyancsak a mai napon magához kérte az ellenzéki földbirtokreform szövetség tagjait is. Miskó Zoltán, Csik József, Szilágyi Lajos és Beck Lajos nemzetgyűlési képviselőket. A velük való tárgyalást azonban közbejött más elfoglaltsága miatt féltekre halasztotta. Értesülésünk szerint az ellenzék földbirtokreform szövetsége 20 pontból álló memorandumot fog a miniszterelnöknek átnyújtani.

Pénzbírságra ítélték a rubrvidéki bányatulajdonosokat

Berlin, január 24. (A Debreczeni Független Ujság bécsi tudósítója jelenteti éjtel 2 óraker telefonon): A letartóztatott német ipari vezéremberek ügyében ítélező francia hadbírószak a mai nap folyamán Tissen gyárost 5100, Kestent 15.632, Wistendorfiert 8400, Tengelmannt 6020, Olfet 224.300, Splinderit 47.752 frank pénzbírságra ítélte. Reif-Esen pere még folyik.

Mainz, jan. 24. Az itteni esküdtzéki palota nagytermében ma reggel kezdődött a haditörvényszéki tárgyalás, a letartóztatott német nagyiparosok ügyében.

A közvédlő szerint a vádlottak január 19-én délelőtti 11 óraker vonakodtak a parancsnokló tábornok utasítására az eddigi mennyiségben továbbra is szállítani a reparációs szemet, miáltal Franciaország érdekeit sértették. Az elsőrendű vádlott Tissen Frigyes, akit az elnök nyilatkozattételre szólított, ezt mondotta:

— Én német vagyok és országom kormányának rendelkezéseit, hazám törvényeit tartozok tiszteletben tartani. Kormányom véleménye szerint a francia csapatok jogtalanul törtek be a Ruhr-területre, nincsen az a hatalom, amely visszatartana

attól, hogy hazám iránt hűséget tanúsítsak.

Elnök: Ez minden?

Tissen: Nincs több mondani-valóm.

Az elnök újabb kérdésére Tissen elbeszéli, hogy hogyan folyt le a tárgyalás Dauwigne tábornok, Simon tábornok és a meghívott német nagyiparosok között.

A többi vádlott kijelentette, hogy csatlakozik Tissen előterjesztéseéhez.

Közben a közönség körében élénk bravo kiáltások hallatszottak. Most az elnök a tanukat hívta elő, akiknek vallomása után Badin katonai ügyész pénzbüntetést indítványozott a vádlott német nagyiparosokra.

A német tiltakozó jegyzék Berlin, jan. 24. (Wolff.) A párisi német ügyvivő megbízást kapott, hogy a francia kormány-

nak a következő jegyzéket nyújtsa át:

A Ruhrvidéki francia parancsnok a letartóztatott személyeket, akiket a tegnapi tiltakozó jegyzékben megneveztünk, Mainzba szállították, hogy ott haditörvényszék elé állítsák őket. Az eljárás megindítása a francia katonai törvényszék előtt minden jogi alap híjával történik és cseppet sem alkalmas

arra, hogy a letartóztatás jogellenes jellegét és önkényességét elvegye. A német kormány ezért azt a követelést terjeszti elő, hogy ilyen eljárást ne folytassanak és hogy a letartóztatottakat rögtön bocsássák szabadon, amennyiben ez időközben meg nem történt volna. A német kormány ezenkívül fenntartja magának a jogot, hogy teljes elégtételt követeljen.

Nem oszlatják fel az Émót a színházmerénylet miatt

Budapest, január 24. A nemzetgyűlés mai ülését Szcitovszky Béla elnök háromnegyed 11 óraker nyitotta meg. Folytatták az indemnitás általános vitáját.

Az első felszólaló Reischl Richard az indemnitást elfogadja.

Strausz István pénzügyi politikánkat bírálja. Bármennyire nagy legyen a szakadék közte és a pénzügyminiszter között, elismeri, hogy a pénzügyminiszter helyes politikát folytat. A mai indemnitás közlése jelent az alkormányos alapokhoz. Sürgeti a költségvetés beterjesztését annál is inkább, mert költségvetésre szüksége van az országnak, a költségvetésben benne van az ország minden szenvedése, keserűsége, bizalma és hite.

A büdzséjog bizonyos vonatkozásokban nemzetközi. Éppen ezért kellene a költségvetést és zárszámadást megcsinálni. Szomorú helyzetünket így lehetne az antant előtt legjobban bebizonyítani. Minden törekvésünk arra irányul, hogy a kormány rendszeres zárszámadást terjesszen be. Térjen vissza a törvényhozás az eredeti költségvetésre. Nem kíván ő sem erre az esztendőre, hanem csupán a jövőre költségvetést beterjesztene. A beterjesztett költségvetés csak 1923 júliusában emelkednék törvényerőre. Ezzel az államháztartást rendes mederbe terelhetnénk.

Határozati javaslatot nyújt be. Utasítsa a nemzetgyűlés a kormányt, hogy terjeszsen be törvényjavaslatot egy hónapon belül a költségvetés megállapítására. Ne riassza el a pénzügyminisztert és a többségi pártot a költségvetéstől, hogy hiánnyal fog az zárulni. Ez csak bizalmat kelthet Magyarországra számára a külföldön. Angliában 19—20 éven át hiánnyal zárult a költségvetés és Olaszországot kivéve minden államban így volt. Olaszország csak úgy tudta elimálni a hibát, hogy külön alapot létesített számára.

Az általános kereseti adó tekintetében teljesen magáévá teszi a kisciparosok, kereskedők, ügyvédek és orvosok követelését, hogy a kötelező könyvvizetés adó mentesek legyenek. A kötelező könyvvizetés szerinte zaklatásokkal fog járni. A forgalmi adó terén úgy tünteti fel a helyzetet, mintha több volna az adóelőtör és az adódektív, mint az adókötelesek száma. A forgalmi adó béklyóba verte a kereskedelmet. A forgalmi adó kivételében más módszer kell megállapítani és egy a termelés helyén, vagy az áru behozatalakor kell beszedni.

Szólt ezután a fájvedelemről és a hatollikusok háttérbe szorításáról. Eltér: Várnay Dánielt, hogy felszólalásában erősen megtámadta Bangha pátert. Nem lehet egy embert felelőssé tenni az egész keresztény sájtóért.

Az elnök az idő előrehaladottságára való tekintettel az ülést déntán 4 óráig felülgesztte.

A délutáni ülésen

Strausz István folytatja beszédét. Sürgeti a földbirtokreform kérdésének megoldását. Áttérve a külpolitikai helyzetre, kijelenti, hogy Magyarország nem lehet szuverén sem független, akkor, ha megtörténhetik, hogy az országra a demarcheok egész tömegét zudítják. Aktív külpolitikát követel és a legfontosabbnak tartja a németekkel való szövetkezést. Magyarország nem várhat semmit a nagyententől, Németországgal együtt pusztul, vagy feltámad, de Németország nem pusztulhat el, sőt hatalmasabb lesz, mint valaha. Ezért nincsen szükség a nagyentente barátságára. Az indemnitást nem fogadja el.

Neubauer Ferenc: Bizalommal viseltetik a kormány iránt és az indemnitást elfogadja.

Hegymegi Kiss Pál:

Megállapítja, hogy a kormány kényelmes helyzetben van az ellenzékkel szemben, mert nem áll egységes ellenzék vele szemben. A vezér sok az ellenzéken, de kevés a közhatona. A polgári ellenzéknek össze kell fogulni, ha egységesen akar fellépni a kormánnyal szemben. A földbirtokreform kérdésének végrehajtását sürgeti, majd a rokkantkérdés megoldását kéri. Kívánja a közgazdasági reform beterjesztését, amelyben kéri a belügyminisztert

az új választóügyi törvényjavaslat benyújtására, kéri továbbá a belügyminisztert, hogy

ennek az esztendőnek végével tartsák meg a törvényhatósági választásokat.

Hosszasan bírálja a kormány belpolitikáját, amely nem hozhatja meg az egyetértést, sőt az ellentéteket szítja. A rendtörvényjavaslat nem szolgálja a konszolidációt. Szélsőséggel többre menne a kormány, mint erőszakkal. Az indemnitást nem fogadja el.

Cenzurázzák Petóit

Pakots József interpellációját a belügyminiszterhez intézi a cenzura miatt. Támadja a rendőrséget, mert szerinte a rendőrség cenzurázza Petóit költeményeit, sőt azt állítja hogy valami titkos irányítás folyik és a rendőrség kénytelen cenzurálni. Hibáztatja, hogy egy szavaló művészt letartóztatnak állítólag azért, mert a kommunizmus alatt egy művésznőt arra kényszerített, hogy a vörös had-

sereg részére folytatott toborzáson résztvegyen.

Interpellációja ez: Van-e tudomása a belügyminiszternek arról, hogy a rendőrség állandóan cenzurálja a legnagyobb költséket és van-e tudomása arról, hogy Fehér Arthur szavalóművészeknek nem engedték meg, hogy bármikor is fellépessen. Hajlandó-e ezt az ügyet orvosolni.

Rakovszky belügyminiszter azonnal válaszol. Kijelenti, hogy az Irodalmi cenzúra nem tartozik a rendőrség hatáskörébe, hanem csak az elő-

adások ellenőrzése. A rendőrség az iránt érdeklődik, hogy milyen programot adnak elő az előadásban. Maga is rájött, hogy a rendőrség egyes tisztviselői bizonyos tulbulzó-ságot tanúsítanak ebben a tekintetben. A rendőrség nem engedheti meg, hogy Petőfi szellemét kiforgatva, az finnépélyt agitátorus célra használják fel, konkrét esetben azonban minden egyes esetben intézkedni fog. Kéri válaszában tudomásul vételét. A választ a Ház tudomásul veszi. Pakots József nem.

Rassay interpellál az Éme ügyében

Rassay Károly a fővárosi operett-színháznál történt tüntetés ügyében interpellál. A lejárat eseményekről csak azt akarja megállapítani, hogy a terv elkészítése a IX. kerületi és a Soroksári Éme csoportból indult ki. Kiss Menyhért: Nincsen is Soroksári Éme csoport.

Rassay: A későbbi nyomozás során megállapítást nyert, hogy nem innen, hanem a Sörház-utca 3. szám alól indult ki az egész.

Kiss Menyhért: Kitél?

Rassay: Összesen 36 megbízható ébredő vett részt az értekezleten, a hol azt elhatározták. Egy társadalmi egyesület, mely illyent elkövet, továbbra nem működhet, mert a belügyminiszternek fel kell oszlatni.

Minden egyes eset, amikor az ébredők ülést tartottak tüntetéssel végződött. Már pedig elmúltak azok az idők, hogy tüntetéseket lehessen rendezni. Lehetetlen, hogy minden gyűlést tüntetéssel végezzenek be az ébredők.

Bogya János: Különösen akkor tüntettek az ébredők, amikor maga volt a vezérük.

Rassay: A sok rendbontás miatt az összes kormányok küzdöttek ellenük. A küzdelmekből sohasem a kormányok kerültek ki győztesen, hanem az ébredők. Hivatalos szervvé akreditálta a kormány az ébredőket, a mikor azt mondták, hogy vannak szervezetek egy a jobb mint a baloldali forradalmárok ellen.

Bethlen: Nem jól citál.

Rassay: Nem gondoltam, hogy erre is sor kerül. Lehet, hogy rosszul idéztem.

Bethlen: El kell készülni máskor.

Rassay: Felhossa az izsáki zsidók esetét. Hangoztatja, hogy vannak adatai erre vonatkozólag.

Bethlen miniszterelnök: Ezek az adatai is hamisak.

Rassay: Tudja, hogy a miniszterelnök nem paktál az ébredőkkel, hanem vannak erre megfelelő emberei.

Felkutatások: Mondja meg, kik azok?!

Rassay: Felolvassa ezután a Klebelsberg elleni plakátot, amelyet az ébredők adtak ki. Szeretné tudni, hogy ki az az egyén, aki ezt az egyesületet még ma is védi és támogatja.

Csontos Imre: A zsidók, azok csinálták az Émet. (Nagy derültség.)

Kiss Menyhért: Azoknak minden szabad.

Rassay: Az interpellációját a belügyminiszterhez intézi. Hajlandó-e feloszlalni az Émet és a rend fenntartására alakult egyesületeknek megítánni, hogy az Émebe belépjenek

Rakovszky Iván belügyminiszter:

A képviselő ur visszapillantott a multha és olyan dolgokat hozott elő, amelyek annak idején elintéztést nyertek. Azt állította, mintha a bomba merénylet az Émeből indult volna ki. Kijelentem, hogy a nyomozás teljes szigorral folyt az egyesület ellen és megállapítást nyert, hogy a merénylet szálat nem vezetnek az Émehez.

A jelen esetben az Éme IX. kerületi és a soroksári fiókja volt az, ahonnan a szálat kiindultak, nem vezeték az egyesület központjában, hanem egy Adorján nevű tagiához. Nem tehetek felelőssé egy egyesületet, egyik tagja miatt. Ha ezt tenném, akkor minden szociáldemokrata szakszervezetet fel kellett volna oszlatnom már. (Nagy taps a jobb és szélső jobboldalon.)

A szociáldemokrata képviselők azok, akik azt állítják és remélem, hogy őszintén, hogy nem azonosítják magukkal azokkal a különböző kommunista szakszervezetekkel, vagy szervezkedésekkel, amelyeket a szakszervezetek hoztak össze. Ilyen joggal az Éme is hivatkozhat arra, hogy nem azonosítja magát ezzel a mozgalommal és ezt a tagot kiközösíti magából. A nyomozás eredményeképpen a rendőrség tíz embert tartóztatott le, a tizenegyediket körözik. Mindegyiket átkísérték az ügyészséghez, ott törvényes bírói eljárás alatt vannak. E tekintetben tehát sem a rendőrséget, sem a belügyminisztert vád nem érheti. A két szobanorgó főkegyesület ellen a vizsgálat elrendeltem és letolytatom. Rassay képviselő ur még azt is mondta, hogy az összes kormányok állandó hadilábon álltak ezzel az egyesülettel. Ezzel szemben a Bethlen-kormány deferált az egyesület előtt. Képtelen vagyok megállapítani, hogy a Bethlen kormány nem deferált az egyesület előtt, ellenben le kell szögezmem, hogy amióta belügyminiszter vagyok, az Éme semmi kihágást nem követett el.

Ülés vége 10 órakor.

Nagy katasztrófa a berlini Mosse-féle palotában

Berlin, jan. 24. Borzalmas katasztrófa történt a Mosse Rudol-féle könyv- és újságkiadóvállalat hatalmas épületében a Jerusalemsstrassén. A nagy újságpalota csak most épült át és két emeletet húztak föl rá.

A VI. emeleten valószerűleg túltelítkezés következtében körülbelül husz négyzetméter területen leszáradt a padlózat és a nehéz tömeg valamennyi emelet mennyezetét és padlóját áttörve a mélységbe zuhant. Az emeleteken igen sok alkalmazott dolgozott a szerencsétlenség idejében s valamennyien a mélységbe estek.

Tűzoltóság és mentők pár perc alatt a helyszínén teremték. Délután félgy óráig tizennygy holttestet ástak ki a romok alól, de még igen sokan vannak a földtömeg alatt eltemetve. A katasztrófa méretéről majd csak azután lehet képet alkotni, ha eltakarítják a romokat, ami nagy munka lesz. A Jerusalemsstrassét egészen elzárták a közlekedés elől és sok száz munkás dolgozik.

Jó szöveget olvasón!
Feldheim és Welsz
postadárúháztól,
Piac-u. 72.
városrészben.

Nem garantálják a bajorországi francia követ biztonságát

Berlin, jan. 24. A Wolff-iroda berlini illetékes bajor helyről szerzett értesülés alapján a következőket jelenti:

A bajor kormány közölte a birodalmi kormányval, hogy minden módjában álló eszközzel arra fog törekedni, hogy Dard francia követ és a francia követség tagjainak védelmét biztosítsa, egyúttal azonban a bajor kormány rámutatott arra a körülményre, hogy a lakosság a Ruhrvidéki francia megszállás következtében rendkívül izgatott hangulatban van és így a kormány a követ védelmének felelősségét elhárítja magáról, annyival is inkább, mert mint általános ismert dolog, a bajor kormány jövedelével ezelőtt a birodalmi kormány utján Párisban kifejezte azt a kívánságát, hogy Dard francia követet a francia kormány hívja vissza. A bajor kormány újra felkérte a birodalmi kormányt, hogy Párisban ebben az irányban újabb lépéseket tegyen.

Franciák és belgák nem kapnak szállást és ételt Németországban

Berlin, jan. 24. A szállodások és vendéglősök birodalmi egyesülete szolidaritást vállalt a berlini szállodatulajdonosokkal abban a tekintetben, hogy sem franciákat, sem belgákat nem fogadnak el vendégül. — A Vos-

A franciák két-három hétre jósolják a német ellenállás letörését

Páris, január 24. Marcel Hutin az Echo de Paris ma reggeli számában interjú-sorozatot közöl illetékes politikai és katonai tényezőkkel s azt a következtetést vonja le értesüléseiből, hogy még legalább két-három hétig fog tartani s nagy erőfeszítésbe fog kerülni a német birodalmi kormány s főleg Cuno kancellár ellenszegülésének letörése, amellyel a Ruhr-területen nagy akadályokat gördített a franciák tervei elé. Az első Essenből, Düsseldorfból, Mainzól vagy Wiesbadenből érkező jelzésre minden elő van készítve, hogy francia vasutasok, műszaki tisztviselők és katonák letörjék a vasúti sztrájkot vagy a táviróhívatalok szabotálását.

Poincaré el van tőkélve rá, hogy a megszállott területeken az egész vasúti és postai forgalmat militarizálja és evéghől a francia vasutársaságok

A franciák új moratorium-terve

Páris, január 24. A francia moratorium-terv már a jóváhagyott bizottság előtt van. A Petit Parisien ma reggeli számában részleteket közöl belőle. Azon alapszik a tervezet, hogy két évi hatádeket ad Németországnak az 1923. és 1924. években esedékes fizetésekre, amely idő alatt a német kormány tartozik belső kölcsön utján 3 milliárd aranymárkát előteremteni és ebből 500 millió aranymárkát a márka ártolyamának állandósítására, 2 és fél milliárdot pedig jóváhagyott fizetésekre fordítani.

Ez az utóbbi összeg nem egyszerre fizetendő, hanem részletekre felosztva. A két év mindegyikében 500-500 millió márkát készpénzben és 750 millió dologi szállításokban, de nem olyan annuitásokról van itt szó, mint a január 2-iki tervezetben.

A 3 milliárd aranymárka kölcsönből kerülne ki, amelyet a német nagypar tartoznék adni a birodalmi kormánynak, vagy egyszerűen szóva, a kormány fölszólítaná a német nagypart, hogy előlegezzen 3 milliárd aranymárkának megfelelő külföldi devizákat, amelyeket külföldi bankokba juttatott.

A zálogok, amelyeket a francia moratorium tekintetbe vesz, két csoportba sorozandók: A megszállott te-

sische Zeitung jelentése szerint az esseni vendéglős egyesület elhatározta, hogy a megszállt csapatokat nem szolgálja ki.

Kedden megkezdik a munkát a Tissen-művek

Hamborn, jan. 24. (Wolff.) A Tissen-művek munkássága egyhangulag elhatározta, hogy kedden reggel 6 órakor a munkát megkezdik, tartatja továbbra is követelését, hogy Tissen és társait szabadon bocsássák.

Ha elfogadják volna Mussolini tervét

Róma, jan. 24. (Stefani.) Mussolini miniszterelnök a mai minisztertanácsban nagy beszédet tartott. Beszédében kijelentette, hogy joggal feltehető az a kérdés, hogy ha Londonban előterjesztett olasz memorandum foglalt feltételeket körültekintőbben mérlegelték volna, nem lett volna-e elkerülhető a mostani komoly bonyodalom. Az olasz kormány mindenestre a legnagyobb tevékenységet fejté ki, hogy a további nagyobb bonyodalmak elkerülhetők legyenek és legrovidebb időn belül egész Európában enyhüljön a feszültség, amely lehetővé tenné, hogy a jóváhagyott problémák és adósságok kérdését más légkörben tárgyalják.

A németek cáfolják a csapatösszevonások híreit

Berlin, január 24. Francia oldalról azt a hírt terjesztik Essenben, hogy Németországban fontos csapatmozdulatok történtek. Ezzel a hírel szemben illetékes helyről megjegyzik, hogy valamennyi német csapat a maga állomáshelyén tartózkodik és semmiféle csapatösszevonás nem történt.

A németek cáfolják a csapatösszevonások híreit

alkalmazottai közül százakra menő szervezetet állítottak össze, utászcsapatok is készen állnak az elszállításra, hogy mindenütt ott teremjenek, ahol a német vasutasok megbénítják a forgalmat. A hadvezetés úgy megílelő intézkedéseket tett, hogy szükség esetén a legrovidebb idő alatt erősítő csapatok menjenek a Ruhrvidékre.

Ezeknek a zálogoknak egész hozadékát be kell szolgáltatni a garanciabizottságnak, amely a megfelelő összegeket levonja és nem utálja ki a német kormánynak, ha kötelezettségeinek nem felel meg.

A tervezet ezután felsorolja a különböző reformokat, amelyeket a német pénzügyek rendbehozatalára a moratorium két évi időtartama alatt végre kell hajtani. Első helyen áll az állami költségvetés reformja s e részben a már ismeretes követeléseken túl három újítást tartalmaz a francia tervezet:

1. Bizonyos fontos cikkekre monopóliumot kell behozni, így a dohányra, gyufára, petróleumra, cukorra és sóra, ezeket a monopóliumokat pedig magánvállalatokra kell átruházni.
2. Az állami üzemetek vissza kell juttatni a magángazdálkodás kezére, például a vasúti forgalom kiaknáadását, mert az magánvállalkozás kezén jóvedelmethatibb. A birodalom és az

egykes áll bnyákat, bérbeadni 3. A b vállalatok lis értéke mdt kötele területén venni a m állandósta hozatalára Erre sz 500 millió millió ara novemberb ajánlott. Egy mil volna ahho pénzem a szilárdítáni hoznák. Mindezek egyéb pénz rehatását bizottság e dalmi korm elfogadni a a német ipa tetes nyilatko követelt 3

A POM

Nagyvára katonai ható kézhöz a r zését, mely Romániából Mától kezdv mániából é ről tüzfűt, anyagot kivi Ma már a vagonokat a tották. Hogy mi az oka, helyen sem

6.000 kőügymint együ A „Debrec bécsi

Az osztrák nisztere, Alfr szabb cikkben leményt Ausz védeltejes m azt, hogy az zet alapos ism vetették azt hetséges az, évszázadokon összeforrott lett területekk delmi összeköt tartani. Grün ezt a problém azt, hogy elein lemmei a nyug szerződéses ké végre mégis fel középeurópai k Így végre ör erősödött az a utódállamok el ja szüntetni és száll síkra. Aus és egyúttal az den erővel az működéséért azért, mivel ez nem azért is, államok érdeke Grünberger k megnyitkozása utódállamok me működését sür

egy-egy államok tartoznának az állami bányákat, erdősegeket és sóbányákat bérbeadni.

3. A birodalmi kormány az iparvállalatok tökéletesítésére és rész-
lítés értéke után 25 százalékos díz-
sá köteles kivetni a birodalom egész
területén s egyidejűleg mindent elkö-
vetni a mostani márka árfolyamának
állandósítására és az új pénznem be-
vezetésére.

Erre szolgálja a fentebb említett
500 millió aranyárka és további 500
millió aranyárka, amelyet a múlt
novemberben Németország már föl-
ajánlott.

Egy milliárd aranyárka elegendő
volna ahhoz, hogy a mostani márka-
pénznem árfolyamát meg lehessen
szilárdítani, míg az új pénznemet be-
vezetik.

Mindezeknek a reformoknak és az
egyéb pénzügyi intézkedéseknek vég-
rehajtását és jóvedelmét a garancia-
bizottság ellenőrzi. A német biro-
dalmi kormány tartozik február 15-ig
elmondani a szövetségesek tervét és
a német ipar ugyanaddig a napig kö-
teles nyilatkozni, vajon előlegezi-e a
követelt 3 milliárd aranyárkát.

A románok beszüntették a faexportot

Nagyvárad, jan. 24. A polgári és
katonai hatóságok ma reggel kapták
kézből a román kormány rendelkezé-
sét, mely szerint minden faexport
Romániából a mai naptól fogva tilos.
Mától kezdve tehát nem szabad Ro-
mániából és a megszállott területek-
ről tűzifát, épületfát és egyéb fa-
anyagot kivinni.

Ma már a fáért érkező magyar
vagonokat a románok visszairányí-
tották. Hogy a faexport betiltásának
mi az oka, még a legbeavatottabb
helyen sem tudják.

Grünberger osztrák külügyminiszter az utódállamok együttműködéséért

A „Debreczeni Független Újság”
bécsi szerkesztőségétől

Bécs, január 24.
Az osztrák köztársaság külügy-
minisztere, Alfred Grünberger dr. hosz-
sabb cikkben tájékoztatja a közvé-
leményt Ausztria sorsáról. A szen-
vedélteljes multról szólva megemlíti
azt, hogy az európai gazdasági hely-
zet alapos ismerői több ízben is fel-
vetették azt a kérdést, hogyan le-
hetséges az, hogy Ausztria, amely
évszázadokon keresztül mégis csak
összeforrótt az immár függetlenné
lett területekkel, mostan a kereske-
delmi összeköttetést nem bírja fenntar-
tani. Grünberger külügyminiszter
ezt a problémát fejtegeti és kifejti
azt, hogy eleinte nem kísérték figye-
lemmel a nyugati hatalmak a béke-
szerződések követelményeit. Mostan
végre mégis foglalkozni kezdenek a
középeurópai khaosszal.

Igy végre örvendtes módon meg-
erősödött az az irányzat, amely az
utódállamok elzárkózását meg akar-
ja szüntetni és az együttműködésért
száll síkra. Ausztriának az a feladata
és egyúttal az a célja is, hogy min-
den erővel az utódállamok együtt-
működéséért dolgozzon. Nemesak
azért, mivel ez Ausztria érdeke, ha-
nem azért is, mivel a többi utód-
államok érdekei is ezt kívánják. —
Grünberger külügyminiszter újévi
megnyilatkozása tehát az összes
utódállamok megegyezését és együtt-
működését sürgeti.

Rövidesen kinevezik az első protestáns tábort püspököt

Budapest, jan. 24. Ismeretes, hogy
a múlt évben véglegesen elintéződött
a protestáns tábort püspökség hosz-
szú idő óta húzódo ügye. Azelőtt a
protestáns tábort papok is a katoli-
kus tábort püspök fennhatósága alá
tartoztak, mert neki volt a legmag-
sabb katonai rangja, amelyet a pro-
testáns tábort papok nem érthettek el.
Tavaly elhatározták, hogy protes-
táns tábort püspöki állást is létesí-
tenek. A protestáns tábort püspök tá-
bornoki rangban lesz, ugyanugy,
mint a katolikus tábort püspök.

A protestáns tábort püspökség be-
töltéséről úgy határoztak, hogy fel-
váltva egy református és egy evan-
gélizmus lelkészt neveznek ki erre az
állásra. Az egyházak legfelsőbb ha-
tósága — a református zsinat vagy
az evangélizmus egyetemes gyűlés —
három-három lelkészt jelöl ki s ezek
közül a kormányzó nevezi ki a tá-
bort püspököt. Elhatározták azt is a
múlt évben, hogy az első protestáns
tábort püspök református lesz. A re-
formátus zsinat a múlt őszön tartott

ülését ki is jelölte a három lelkészt,
akiket erre az állásra a legalkalma-
sabbnak tart és felterjesztette őket
a kormányzóhoz, hogy a három közül
valamelyiket kinevezzék. E három lel-
kész: Soltész Elemér nagybányai,
Göde Lajos szekszárdi lelkész és
Nagy Ferenc pestmegyei esperes.
Annakidején szó volt Kontra Aladár
óbudai lelkészről is, akit azonban a
zsinat nem jelölt s így kinevezése
nem történhetik meg.

A kinevezés mindezeideig technikai
akadályok miatt késett, értesülésünk
szerint azonban most már rövidesen
meg fog történni az első protestáns
tábort püspök kinevezése, aki azután
elhagyja eddigi helyét, felköltözik
Budapestre és itt átveszi a protes-
táns tábort lelkészek vezetését. A
tábort püspökség ügykörét addig az
ezredesi rangban lévő Taubinger Re-
zsó evangélizmus tábort lelkész látja
el. A tábort püspök egyházi ügyek-
ben az egyház, katonai ügyekben pe-
dig a honvédelmi miniszter fennha-
tósága alá fog tartozni.

Cook a börtönben

A „Debreczeni Független Újság”
newyorki tudósítójától.

Jóval a háború előtt nemesak az
amerikai, hanem az európai sajtót is
erősen foglalkoztatta az az izgató
kérdés: Cook vagy Peary? Voltak lap-
ok, amelyek Cookra esküdtek, vol-
tak olyanok, amelyek Peary dicső-
ségét zengték. Már-már az a veszély
fenyegetett, hogy Európát és Ameri-
kát két egymás ellen harcoló pártra
fogja bontani az északi sark problé-
mája és megalakult a kukisták és a
piristák pártja. Az északi sarkról
volt ugyanis szó. A háború előtti bold-
og években még ilyen problémák
és nem a reparációk hozták izga-
lomba az egész világot.

Cook Albert Frigyes dr. 1909-ben
meglepetésszerűen azzal hozta a vi-
lágot izgalomba, hogy ő már Peary
előtt felfedezte az északi sarkot. —
Cook 1891-ben és 92-ben hajóorvos-
ként elkísérte Pearyt és azután 1903-
tól 1906-ig maga is expedíciót veze-
tett Alaskába. Allitása szerint 1907-
ben azután elérte az északi sarkot,
míg Peary, aki 1908-ban indult el,
csak két év múlva ért oda. Mikor az-
után Peary, aki az északi sarkot
tényleg felfedezte, visszatért Ameri-
kába, megindult a kíméletlen harc
Cook és Peary között, hogy ki járt
először az északi sarkon. Évekig
tartott ez a tudományos háború, míg
a kopenhágai egyetem, amelyet a vi-
tatózók döntésre kértek fel, meg-
vizsgálta az ügyet és megállapította,
hogy Cook sohasem járt az északi
sarkon. Cook ugyanis semmiféle döntő
bizonyítékot nem tudott felmutatni,
két eszkimó személyében tanukát ne-
vezett meg, mint akik velejártak az
északi sarkon, ezek azonban szintén
ellené vallottak. A kopenhágai egye-
tem döntése folytán Cookot az ösz-
ses tudományos társaságok törölték
tagjaik sorából. Volt egy időszak, a
mikor a világ összes lapjai Cook és
Peary között dúló harccal foglalkoz-
tak. Közbejött azután a balkáni há-
ború, majd a nagy világ-konferenciák
és az újságolvasók elfeledték ugy-
an Cook mint Peary neveit. Most azon-
ban Amerika lapjai újra tele vannak
Cook nevével.

Cook ugyanis tudományos diszkva-
liflikálása után nem tért vissza az or-
vosi pályára, hanem közgazdasági
tevékenységbe kezdett. Csakhamar
igazgatója lett a texasi petroleum
vállalatnak. Évek során nem adott
okot panaszra, most azonban több
feljelentésre az amerikai rendőrség
kénytelen volt Cookot letartóztatni.
Cook ugyanis hogy pénzhez jusson,
hat millió dollár értékű részvényt ha-
misított. A texasi petroleum rész-
vénytársaság hamis részvényeit az-
után kisemberek között helyezte el.
Múltak az évek, a kisemberek termé-
szetesen osztalékot követeltek. Cook
néhány évig mindenféle kifogásokkal
küldte el a jelentéseket. Néhányan
azonban megunták Cook kifogását,

Baleset vivás közben

Könyven végzetessé válható sze-
renesétlenség érte Hankowszky Ár-
pádot, az állami reáliskola helyettes
tornatanárát hétfőn délután. Az iskola
tornatermében tanítványainak vivő-
leekét adott s egyik legügyesebb ta-
nítványával állt fel asszóni sisak
nélkül. Az első összecsapásnál kettő-
tört a tanítvány könnyű, olasz pen-
gélé és nagy ivben a tanár felé re-
pült. A következő pillanatban a tanár
balszeméhez kapott, amely csakham-
mar vérbeborult. Első pillanatban
mindenki azt hitte, hogy a törött
penge kivágta a szemét s csak ké-
sőbb, az orvosi vizsgálatkor derült
ki, hogy nincs szó súlyosabb szeren-
sesétlenségről.

Az acélpenge a balszem felső
szempilláját érte, a bőrt felhasította
és az eddigi jelek szerint megsértette
a szemfehérjét is. Hankowszky tanár
a szerencsétlenség óta egyáltalán
nem lát balszemére, jobbszemére is
csak gyengén. Orvosa reméli, hogy
a szerencsétlenség nem fog komo-
lyabb következményekkel jární és a
fiatal, ambíciózus tornatanár teljesen
visszanyeri látóképességét.

Ausztria nem tud megélni idegenforgalom nélkül

Bécs, január 24. (A „Debreczeni
Független Újság” bécsi szerkesztőse-
gétől.) A világszerte híres össze-
mérés utáni bécsi idegenforgalom telje-
sen megszűnt. A szállodák üresek,
alig hallani az utcákon idegen szót.
Néhány hónap előtt nem lehetett ve-
gigmenni a Kärntnerstrassén, hogy
minduntalan ne ütötte volna meg fi-
lanket magyar, cseh, olasz, francia,
sőt román, szerb és angol szó. Fő-
ként az utódállamok idegenforgalma
irányult Bécs felé. Ilyen körülmé-
nyek között érdekesnek tartottuk a
bécsi idegenforgalmi akció vezetője-
hez, Fritz Dorninger dr.-hoz fordulni.
Dorninger szerint az idegenforgalom-
nak semmi kapcsolata sincsen az
osztrák korona kurzusához. Az ide-
genforgalom megcsappanásának fő-
oka abban keresendő, hogy az osz-
trák árak nemesak elérték, de meg is
haladták a világparitást. Ez azonban
egyedül még nem lett volna elegendő
az idegenek elriasztására. — Bécsben
azonban mindinkább fokozódott a
gyűlölet az idegenek ellen, az őszel
már tetőpontjára hágott és ez igen
sokakat elriasztott. Sajnos, igaz, hogy
igen sok idegen kihámozta Bécs és
Ausztria szomorú helyzetét, az ide-
genek ellen irányuló tapasztalatok azo-
nban nem annyira a sibereteket, mint a
tisztességes elemeket riasztotta el.
A legális idegenforgalom Ausztriára
nézve nagy haszonnal járt, az osz-
trák műkincsek megtekintésére az ér-
deklődők és tudósok ezrei jöttek Bécs-
be és a legális kereskedelem képvé-
selői is helyszínen tanulmányozták a
helyzetet és a lehetőségeket gazda-
sági kapcsolatok létesítésért. Ezek
azonban olyan rossz tapasztalatokat
szereztek a nép körében, hogy haza-
térve valóságos rémmesékkel riasz-
tották el a többi érdeklődőket, hogy
Ausztriába jöjjenek. Az idegen ugyan-
is, nem tűrheti azt, hogy amellet,
hogy kiszípolozzák, még uton-uttfé-
len inzultálják.

Jelenleg Bécsben igen kevés az
idegen, ez az oka az osztrák keres-
kedelem pangásának is. Ha az osz-
trák viszonyok megjavulnak, úgy ok-
vetlenül megnövekszik az idegen for-
galom is. Ami a németországi hely-
zetet illeti, úgy ott is változás vár-
ható, mivel az árak rohamosan emel-
kednek. A hotelszobák árai 10 napon
belül megtízszereződtek. Berlinben
még könnyebb az idegenek kiszípolo-
zása mint Bécsben, mert semmi-
féle árvizsgáló bizottság, vagy uszo-
ra-hivatal nem működik. Németor-
szág a tavasszal tehát nem fog
Ausztriának nagy konkurenciát
okozni. Már csak azért sem, mivel a
fenti okon kívül Ausztria inkább
vonzza az idegeneket, mint Németor-
szág. Mindenesetre szükséges azon-
ban az osztrák idegenforgalom érde-
kében propagandát indítani. Mostan
társaság alakult szállodák építésére.
A különböző kiránduló helyeken és
alpesi falvakban modern szállodákat
akarnak építeni. Mindenesetre bele-
telik még jó időbe, míg ezt a törv-

Megindul a személyforgalom Debreczen és Guth között

Régi vágya már a guthi erdei vasut
mentén lakó tanyai lakosoknak, hogy
az erdei vasutat személyszállításra
is rendezzék be, mert a tanyasi la-
kosok csak szekérrel, vagy a nyír-
ábrányi vonattal tudtak bejárni Deb-
reczenbe, amelynek megállója pedig
igen messze esnek a tanyáktól. A
város szabályrendeletet is készített a
személyforgalom beállításáról, ame-
lyet most hagyott jóvá a kereskede-
lemügyi miniszter. A szabályrendelet
szerint naponta két vonat is közle-
kedne a guthi vonalon és pedig reg-
gel és délután egy-egy vonatpár. A
személyforgalom különösen az él-
mezés szempontjából bir nagy fon-
tossággal, mert a tanyai lakosság
így könnyű szerrel tudja beszállítani
a baromfit, tejet, tojást stb.

A városnál már hozzá is fogtak az
erdei vasut személyforgalomra való
átalakításához és rövidesen meg is
rendelik a személykocsikat és egyéb
szükséges felszereléseket. Valószínű,
hogy a rendelést rövidesen periek-
tuálni is fogják és így néhány hóna-
pon belül meg is indulhat a személy-
forgalom a tanyasi lakosok nagy örö-
mére Guth és Debreczen között.

A Károlyi-féle vagyonekobbzási-pör

Budapest, január 24. A m. kir.
kincstár által Károlyi Mihály ellen
indított vagyonekobbzási pör, mint
ismeretes a budapesti kir. törvény-
szék a múlt év decemberében több
mint két héten keresztül foglalkoz-
tatta. A tanács ekkor bizonytalan
időre elnapolta a tárgyalás határide-
jét és február 13-án kezdik meg az
új tárgyalást.

Bokavédő
minden sziloban
1500 korona
Werner Sándornál,
Piac-utca 72. szám.

meg lehet valósítani, mivel egyelőre semmi kilátás sincs erre. Az osztrák korona alacsony kurzusa minden építkezést megakadályoz. Dorninger dr mégis optimizmussal néz a tavasz elé.

Legjobb gyapjuszövedék
FELOHEIM DEZSŐ
Piac-utca 47.

HIREK

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG
politikai naplap.
A szerkesztésért felelős: **RÖMER RICHÁRD.**
Kiadó: **HEGEDÜS SÁNDOR**
irodalmi és nyomdai r.-t.
Előfizetési ár: Egy óra 250 kor.
Ennél hosszabb időre előfizetést nem fogadunk el.
Szerkesztőség: Nappal Piac-u. 34.
Telefon 10-20.
Éjjel Piac utca 49.
Telefon 18.
Kiadóhivatal: Piac utca 49.
Telefon 18.

— A jog- és pénzügyi bizottság ülése. A jog- és pénzügyi bizottság pénteken délután fél 4 órakor a városháza kistanácstermében fontos tárgysorozattal ülést tart.

— Február elején lesz a pallagi villamosvasút közigazgatási bejárása. Fontos leirat érkezett ma a kereskedelemügyi minisztertől a polgármesteri hivatalhoz. A leiratban erendeli ugyanis a kereskedelemügyi miniszter, hogy a Debreczen-Nyírbátori vasút Nagyerdő-pallagpusztai vonalának villamosítására vonatkozó közigazgatást mielőbb ejtsék meg. — Az eddigi tervek szerint a közigazgatási bejárás február 6-án lesz a városháza tanácstermében, amelyen a kereskedelemügyi minisztert dr. Jordán Emil tisztéri tanácsos fogja képviselni.

— XV. Benedek pápa halálának évfordulója. Rómából jelentik: Ma reggel XV. Benedek pápa halálának évfordulója alkalmából nagy gyászszertartás volt a Sixtuszi kápolnában, amelyen a bíborosok, a diplomáciai kar tagjai, az arisztokrácia és a nemes testőrség, továbbá a svájci testőrség vettek részt. A pápa, aki a trónon foglalt helyet, a Milánó város által neki ajánlott Tiarát viselte a fején. A gyászmisét Cagliero bíboros celebrálta. A mise végén a pápa áldást osztott. A gyászszertartás után az egész nép menetben a Szentpéter-templom alatt elterülő kriptához vonult, ahol Benedek pápa sírjánál imádkozott.

— Tizenöt millió kárt okozott a parádi nagy tűz. Parádról jelentik: A parádi üveggyár, amely a gróf Károlyi Mihály zárgondnokságának felügyelete alatt működik, tegnap éjjel 12 és 1 óra között ismeretlen okból kigyulladt. A tűz a gyárpület tetőzetét teljesen elhamvasztotta, azonkívül elégett az esztergályozóműhely és egy kisebb raktár, ahol a nyersanyagot tartották. Néhány gép a tűz következtében megrongálódott, az olvasztókemencéket, a fűtőket és a melléképületeket sikerült megmenteni. A tüzet valószínűleg a gázfejlesztő készülékből kiesapódott szik-

— Petőfi előadások Franciaországban. Párisból jelentik: Jeon de Bonnefon, akinek nagy sikere volt a Petőfiről szóló párisi előadásával, most az ország számos helyéről felkérték, hogy Petőfiről előadásokat tartson.

— Vendéglátók a Royálban. Takács Kálmán, a budapesti Ritz-szálló koncert-mestere, tegnap este mutatkozott be Anován Béla zenekarával a Royal-café-restauránsban. A megjelent közönség melegen ünnepelte, tapsolta a kiváló muzsikust, aki még nyolc napig marad városunkban. — Ma este válogatott műsorral fog hangversenyezni a Royal-café-restauránsban.

Egy magyar fezőr szelhamosságát Bécsben

A szepesbélai putritól bécsi palotákban át a börtönig

(A Debreceni Független Ujság bécsi szerkesztőségétől.)

Bécs, január 24. Szenzációs karrier roppant össze Forrai Joachim letartóztatásával. Egy szlovenszkói fezőrt ért utól jól megérdemelt végzete. Szegény emberként jött Bécsbe Forrai Joachim, szepesbélai faterkedő. Forrainak a háború előtt jelentéktelen faterkedése volt Szepesbélán. Mikor Bécsbe jött, „Holzhändler”-nek mutatkozott be, a bécsi faterkedők azonban ezt a kollégát nem ismerték és ezért „Streichholzhändler”-nek nevezték el. Forrait azonban a gunyolódások nem zavarták, csakhamar milliók ura lett és ekkor már a komoly bécsi faterkedelem is elismerte faterkedőnek — a „gyufafaterkedőt”. Ekkor azonban Forrai már nem szorult a bécsi kollégák támogatására.

Már régen rem volt faterkedő, különböző hatalmas vállalatok törzsvényese és ura volt. Így aelőzők lett a tekintélyes Vereingten Porphyrit-, Svonit- und Sandindustrie-Gesellschaft részvénytársaságának, valamint kezét közé kaparintotta az Allgemeine Porphyrit rt. és az Alpenländische Holzindustrie-Gesellschaft részvénytársaságát. Ezek a vállalatok kívül Forrainak tekintélyes érdekeltége van az Elektro-Osmose részvénytársaságnál, a Kovacszerkerkedelmi társaságnál és a Mineralverwertungsgesellschaftnál. — Forrai tehát a bécsi nagyvállalkozók sorába került. Vele emelkedtek természetesen fia és veje is. A fiatal Forrai, aki a bécsi kereskedelmi akadémia tanulója, apja tranzakciói révén társtulajdonosa lett a bécsi Pfeiffer-bankháznak. Zseni leányának férje, Trnka dr szintén apósa vállalatának főedelméből és nem ügyvédi irodájának forgalmából tartott autót és pompás lakást. Forraiek ugyanis nagy gondot fordítottak az „előkelő” életre. Forrai Joachim a háború végén két leányát nevelőintézetben helyezte el, ő maga pedig a legelőkelőbb bécsi szállodákban, a Krantz-nak, a Grand-nak és a Bristol-nak volt felváltva lakója. Természetesen mielőtt a bécsi millárdosok sorába emelkedett, azonnal pompás lakást rendezett be a maga számára

— A közszolgálati segéderők családjainak ruhaszöveve. Budapestről jelentik: A pénzügyminiszter rendeletet bocsátott ki, amely a közszolgálatban álló segéderők, díjnokok, altisztek, szolgák és a velük egytekintet alá eső alkalmazottak feleségeinek kedvezményes áru ruhaszövevevel való ellátásáról gondoskodik. A rendelet szerint az igényjogosultak feleségeik egy rendbeli női ruhára való három méter szövetet kapnak, összesen 450 koronás kedvezményes árban.

— Gyövrármegye a közhivatalok portmentességéért. Gyövrármegye átirattal kereste meg Debreczen városát, amelyben azt kéri, hogy a kereskedelemügyi miniszter a közhivatalok levelezésének portmentességét adjon. Az átiratot kísérel levélben azt kéri Gyövrármegye, hogy Debreczen is hasonló szellemű felirattal támogatassa a kérését a kereskedelemügyi miniszternél.

— Nincs magyar tisztviselő Fiumében. Fiuméből jelentik: Az új esztendő szomorú meglepetést hozott a fiumei magyar tisztviselőknek. A legtöbbet elbocsátották állásukból, amelyek hosszú éveken át töltötték be. A vasutakat már régen megosztották a magyar elemektől, ott már egyetlen magyar sem teljesített szolgálatot. Most a postásokat távolították el állásukból.

a Lerehenfelder-strassen. Most pompás lakását fel kellett eszerélnie a börtön ridég falával és ha majd onnan kiszabadul, akkor sem hurcolkodhatik vissza a pazarul berendezett lakásba, mivel a bécsi rendőrség máris intézkedett, hogy az eljárás befejezése után Forrait Bécsből illetőségi helyére, Szepesbélára toloncolják. Forrai tehát ismét visszakerül oda, ahol szenzációs karrierjét megkezdte.

A szepesbélai fezőr bukását az okozta, hogy különböző feljelentések alapján a bécsi rendőrség megállapította, hogy Forrai a rábizott vagyonokat hűtlenül kezelte. A Porphyrit részvénytársaságot, amelynek aelőzők volt, csak arra használta fel, hogy egyes bányák és épületei eladásából milliárdos vagyonokat rakjon félre. Így 1921 augusztusától 1922 júniusáig a cég sok millió értékű gépeket és szerzőmákat a vevők minden egyes esetben 400 százalékot is meghaladó haszonnal adtak tovább. Ezek a vevők, akik így nagy haszonhoz jutottak, szinte kivétel nélkül Forrai strolmanjai voltak. Tavaly júliusban Forrai a részvénytársaság grafibányáját 130 millió koronáért, továbbá öt épületét 25 millió koronáért glada az Elektro-Osmosenek, vagyis ömágának, mivel az eladás révén a kiserzővényesek megkárosításával az Elektro részvénytársaság birtokába jutott. Legsúlyosabb következményeket maga után vonó eseményeként azonban az, hogy 1922 júliusában mintegy 100 millió osztrák koronáért eladott olyan tét, amely a Porphyrit részvénytársaság birtokán termelt, az eladásról azonban a vállalatot nem is értesítette és az egész összeget elkieszkasztotta. Így azután a rendőrségi nyomozás megállapította, hogy lett milliárdos a szepesbélai „gyufafaterkedő”. Forrai most a bécsi Landesgericht szomorú lakója, míg ügye tárgyalásra nem kerül, míg megérdemelt büntetését majd le nem üli és végül még azután hazra nem toloncolják Szepesbélára, ahol régi kunyhójában próbálhat majd újra a csillagok felé törni.

rák okozták. A kár körülbelül 15 millió korona. A tüzeset következtében a gyárban egyelőre csak a nap-számosmunkát tudják folytatni, a szakmunka két-három napig szünetel, ekkor azonban a gyár ismét teljes üzemmel megkezdte működését. A tüzet a gyári, a községi és a környékbeli tüzoltók reggel hét órára teljesen eloltották.

— Szerencsétlenség a pályaudvaron. Súlyos szerencsétlenség történt tegnap az esti órákban a debreczeni pályaudvaron. Forgács Ferenc 38 éves pályamunkás a ködös időben nem vette észre, hogy a 335. számú tolató mozdony közeledik és így a mozdony elütötte. Nagy ivben repült ki a pályamunkás a vágányok közül és eszméletlenül terült el a földön. Társai siettek segítségére, majd a mentők első segélynyújtás után be-szállították az egyetem sebészeti klinikájára, ahol megállapították, hogy jobblábtorést és bordatörést szenvedett az esés következtében. Állapota súlyos, de nem életveszélyes.

— Poincaré utánozza Mussolinit. Jelentették annak idején, hogy Mussolini demarsot intézett az osztrák kormányhoz, mivel Kraft miniszter egy a gráci „Tagespost”-ban megjelent cikkében Olaszországról kedvezőtlenül nyilatkozott. Mussolini eljárása mostan utánzásra tárt Poincarénál. Miként bécsi szerkesztőségünk jelenti, a francia követség a bécsi ügyminiszteriumnak demarsot adott át a „Deutschösterreichische Tageszeitung” egyik minapi vezércikke miatt. A nagynómetek lapja abban a cikkben éles támadást intézett Poincaré és a francia kormány ellen a Ruhr-vidék megszállása miatt. A szegény osztrák kormány — mit tehetett volna egyebet — bocsánatot kért a cikk miatt.

— A színházl támadók kihallgatását ma délután kezdi meg a vizsgálóbíró. Budapestről jelentik: Megírtuk, hogy a rendőrségről még pénteken átkisérték a budapesti királyi ügyészség Markó-utcai fogházába a Fővárosi Operettszínház ellen elkövetett merénylet miatt letartóztatott 17 embert. Mészner Tivadar királyi ügyész mindnyájuk előzetes letartóztatását indítványozta. A királyi ügyészségről az iratok ma délelőtti kerültek a budapesti büntetőtörvényszék vizsgálóbírája dr Kovács Miklós elé, aki ma délután kezdi meg a letartóztatottak kihallgatását. Ennek megtörténte után dönt fogvatartásuk vagy szabadlábrahelyezésük ügyében.

— A munkaadók figyelmébe. A városi adóhivatal ismételen felhívja az adózók figyelmét az általános kereseti adóról szóló 1922. évi XXIII. t.-c. végrehajtása tárgyában kiadott 180.000. számú utasítás 135. és 136. szakaszokban foglalt bejelentések megtételére. Minden munkaadó köteles a háztartásban alkalmazott házi-cselédet, inast, sófőrt stb., továbbá a vállalat, üzem, iroda és gazdaságában alkalmazottakat legkésőbb 1923. évi január hó 31-ig a városi adóhivatal (21. számú szoba) bejelenteni. A munkaadó, aki a bejelentést elmulasztja, az utasítás 188. szakasza alapján annyszor büntetendő 5000 koronáig terjedő bírsággal, ahány adóalanyal a mulasztást elkövette. Egyben felhívja a munkaadó és alkalmazott figyelmét a városi adóhivatal utasítás 139. szakaszában foglaltakra, amely szerint minden alkalmazott köteles olyan bevételről, mely ugyanazzal a munkaadóval szemben fennálló szolgálati viszonyból kifolyólag az utasítás 61. szakasza szerint szolgálati illetménynek minősül és nem a munkaadó fizet ki, feljegyzést vezetni és adóztatás céljából a munkaadónak bejelenteni. Ilyen bevételnek minősíthető a szállodai, vendéglői, kávéházi alkalmazottak, pincérek, eszédelhelyezők, borbélysegédek, bérkocsisok stb. a boravallók-ból, ugyszintén a házfelügyelőknél a kapuzédekben származó bevételek. A munkaadóknak jogában áll a bejelentett adatok helyességét ellenőrizni, sőt az említett bevételt az adólevonás alkalmával becsússal megállapítani. Ha ennek a szolgálati illetménynek minősülő mellékjövedelemnek összegére vélemény eltérés támad a munkaadó és az alkalmazott között, akkor a városi adóhivatalhoz fordulhatnak döntést végték. Aki a fenti feljegyzést nem vezeti, vagy feljegyzésében valótlan adatot vezet be, az utasítás 189. és 192. szakasza szerint büntetendő. Debreczen, 1923. évi január hó 17. A városi adóhivatal.

— Az „Ellité” tavaszi száma megjelent. Kapható Hegedűs és Sándor r.-t. könyvkereskedésében.

— Románának új fővárosa lesz? Bukarestből jelentik: Kereskedelmi körök erősen szorgalmazzák, hogy Bukarest helyett máshol helyezzék el Románia fővárosát, mert kereskedelmi szempontokon kívül egészségileg és stratégiaileg sem megfelelő a jelenlegi főváros.

— Hogyan tették tönkre Oroszország kereskedelmét a bolszevisták? Berlini tudósítónk jelentése szerint a „Krasnaja Gasetta” kimutatást közöl Oroszország külkereskedelméről. A múlt évben a petrográdi kikötőben 688 hajó futott ki áruval és 184 hajó érkezett meg. Egy évvel azelőtt, 1921-ben a hajóforgalom csak 380 hajóra szorítkozott. A kivitel tengeti uton a duplájára, a kivitel létszere-sére emelkedett. A múlt évben, 1922-ben 52 millió pud és 125.533 köbméter fát hoztak be. A kivitel 4,8 millió pud volt, ezenkívül kivittek még 30.000 standard-fát és 1 és fél millió furnírfát. E szerint az elmúlt évben a petrográdi kikötő forgalma jelentékenyen megnövekedett. A jelenlegi orosz öszkükereskedelmi forgalom a békebeli forgalomnak azonban csak 4,7 százalékát teszi ki.

— ÜZLETI KÖNYVEK mindentéle nagyarában és kintelen kaphatók a HEGEDÜS ÉS SÁNDOR RT. könyvkereskedésében. — Nyomatványok a legizlésebb kivitelben 24 óra alatt készülnek. Telefon 84.

1923
— Előzetes
tételből
Sátoralja
— A cu
ról jelent
ügymiszi
bizottság
kezdve 35
egy a cuk
kerekek 500
lása nyom
is 10 szá
cukor tova
ismét drág
— Haszn
gazdának
közé tarto
Részint a
gét fogyas
rovarek m
gazda ter
mértékben
hasznos se
gazda tör
sok nem k
és konven
gyon sokan
vagy könny
A Tiszántú
Növényvéd
törökszik,
ban felkelt
madarak f
íránt. És a
társak meg
méré, elsz
kivánia se
Debreczenb
sület. Ez e
rok közt e
sági kaman
kelteni az
tendő műk
hogy a gaz
serdülő ifju
védelmére
áldandó pr
debreczeni
gyakorlatla
m. kir. Ma
közreműkö
— Színhá
— Remén
miféle tárg
30-ig Piac 8
— Angyal
nekara szin
a Royalba.
— Bál m
gallérok, m
beszerezhet
utea 43.
— Legioh
Royalba.
— Az agy
függésben ál
suk tehát
ben, amit a
nálata által
— Illatos
Franknál olc
— Tükörv
tűkrök ujja
szítése Sip
ipari vállalat
lefon 386.
— Készít
Iparkamara
Telefon 14-25
— Ozsona
Royal-kávérá
— Adler 7-
lok látható é
gyon olcsón
Bika-szálló.
CSÜTÖRTÖK
PENTEK: M
ság).
SZOMBAT:
menyasszon
a halál. U
(opera.)
VASÁRNAP:
más. — Est
HETFO: MOR
KEDD: Kftó
raszbecsüle
SZERDA: Mo
CSÜTÖRTÖK
Utána Parat
PENTEK: Köt
Parasztbeest
A szin
Még csak n
más a repriz
Morphium,
nyi és László
teken előszór!

Stürgkhosztrák miniszterelnök és Kramariz

Stürgkh generális bátyjáról, a meggyilkolt osztrák miniszterelnökről

Bécs, január 24. (A „Debreczeni Független Újság bécsi szerkesztőségétől.) Az újvívi könyvpiacra jelentek meg Josef Stürgkh gyalogsági tábornok emlékiratai. Stürgkh generális harminchét esztendőn keresztül teljesített katonai szolgálatot és igen sokszor a legkényesebb missziókat bízta rá. A generális bátyja Ausztria volt miniszterelnökének, Stürgkh grófnak, akit 1916-ban Adler Frigyes meggyilkolt. Épen ezért érdeklődve lapozgattuk a könyvet, vajjon megemlékezik-e tragikus végű öccséről és hogyan vélekedik róla. Kétségtelenül ugyanis ez a megemlékezés lenne Stürgkh generális emlékiratainak legérdekesebb részlete. A 24. fejezetben tényleg rábukkantunk a keresett részletre. Érdekesnek tartjuk a bátyja véleményét öccséről és annak tragédiájáról ismertetni. Stürgkh gróf erről a következőket írja:

Épen inspekciós körúton voltam, amikor 1916 október 21-én megkaptam a lesújtó hírt fivéremnek, a miniszterelnöknek meggyilkolásáról. Adler Frigyes ölte meg. Ez a borzalmas tett természetesen súlyos sebet ejtett szívemben, a politikai következmények is azonban igen megijesztettek. Elkerülhetetlen volt, hogy fivéremet e borzalmas eset után úgy híveim, mint ellenfelei ne tegyék kritika tárgyává. Azt hiszem, hogy mindkét oldalról felbecsülték. Ellenfelei azért,

hogy ezáltal valamiképpen igazollák a gyilkosságot, híveim pedig, hogy a császári ház mártírjává kiáltásuk ki. Fivérem kétségkívül nagy tehetségű és rendkívül nagyműveltségű férfi volt. Jellembeli salátosságaiból azonban, sajnós, hiányzott az energia és a cselekvési erő, amely keresi a harcot, ha szükségesnek tartja. Hivatáshoz hiányzott a gyakorlati érzés és aktív politikai azért nem tudott követni, mivel az erős kezű igénylő elhatározásoktól visszariadt. Véleményem szerint túl nagy teoretikus és túl nagy bürokrata volt, visszariadt az erősebb eszközöktől és a politikai ellenfeleiben a lehető legnagyobb jóhiszeműséget és tisztességet tetézte fel. Sokkal többet, mint helyén lett volna. Amire ő nem volt képes, azt másnál sem tetézte föl. Így sejttem sem volt arról, hogy a cseh kékmeleg egész raja vesz körül. Élénken tiltakozott azon vád ellen, hogy Kramariz hazaáruló lenne, szinte kompromittálta magát ennek az embernek energiáit megvédésében, aki ma nyiltan bevallja tettét.

Ezeket írja Stürgkh gróf meggyilkolt fivéről, a volt osztrák miniszterelnökről. Ebből a részletből megtudjuk azt, hogy a „leggyűlöltebb” osztrák miniszterelnök védte meg Kramarizot a súlyosabb, talán életébe kerülő büntetésektől.

Szombat délután: Hamburgi menyasszony!

Küry Klára, az operettek tündöklő csillaga, a népszínművek bábájos dalosa, jan. 28-án vasárnap este fél 8 órakor a Bika dísztermében tartja amerikai-magyar dalestjét. — Küry Klára tüneményes tehetségének sokoldalúságával, előadásának elevenességével, ellenállhatatlanul kedves pajkosságával, csengő szopránhangjával a múlt évben lázba hozta egész Amerikát. A világhírű művésznőt Unger Ernő zeneakadémiai tanár és Magyar Imre kísérli. Jegyek 57 K-tól 340 K-ig Bika portásánál.

Tarnay Alajos szerzői estje január 31-én, szerdán a Bika kistermében. Vigaszínházmozgásban utoljára: Pénz nem boldogság, főszerepben: Jack Pickford.

Pénteken: Csodatevő ember! Omnia-mozgó: Csütörtökön két gyönyörű sláger: Szívek ünnepe, az amerikai Vitagraph-gyár legszebb alkotása. Éjfél-i lovag, érdekes történet a világvárosok éjszakájából.

Babel urnője, regény 9 felvonásban. Hans Mierendorfi és Grit Hegesa főszereplésével, csak egy nap, csütörtökön az Apollóban.

Max Linder főszereplésével holnap, pénteken a „Hét évig nem lesz szerencsém” című 5 felvonásos amerikai burleszk. Jegyelővétel.

Jón! Petőfi-film, legszebb magyar remekmű. Uránlába.

Horog! Severin Mars játékaival felülmúlja az eddigi legszebb filmeket, egyszerre játsszák Uránia, Vigaszínház.

Tanácsülés a hidegben. Utolsó ülést tartotta a soprtéven a kerület régi tanácsa. A tanácsülés ideiglenes helyiségben, az Angol-királynő vendéglő külön termében zajlott le, ahol a tanácsstagok fűtetlen szobában, kabátban, kalapban tárgyalták le a tárgysorozatot. A kerület különben már nem hontalan, mert bírói ítélet folytán még e hét folyamán visszaköltözködik a Royalban levő régi helyiségébe.

Nem fizetnek az egyesületek. A kerületi pénztárnok a mai tanácsülésen beteriesztett jelentése kiemeli, hogy az egyesületek a múlt év folyamán 59000 koronát fizettek be a kerületi pénztárba kerületi részeseid címén. Megemlíti azonban a pénztári jelentés, hogy igen sok egyesület tartozik még a kerületnek a részeseiddel. Tartozik a NYIVE II mérkőzés után, továbbá a DEAC, TTE, Kisújszállás, Mándok, NyKSE, BÜSE és a NYSE. A tanács elhatá-

rozta, hogy felszólítja az egyesületeket tartozásuk haladéktalan rendezésére, mert különben nem vehetnek részt a közgyűlésen.

Nincs pénze a kerületnek. A kerületi tanács mai ülésén Nagy Dániel pénztárnok beteriesztette a kerület múlt évi pénztári jelentését, amely szomorú képet tárt a tanácsstagok elé. A kerületnek a múlt évben 238846 korona bevétele volt, ezzel szemben a kiadás 234566 korona, úgy hogy a pénztári maradvány 1280 korona. — Tekintve azonban a kerület még hátralevő kiadásait, valójában súlyos deficitje van a kerület pénztárának.

Új védelembe vett egyesület. A Mátészalkai TK védelembe vételét kérte a kerülettől s bemutatta a belügyminiszter által jóváhagyott alapszabályait. A kerületi tanács védelembe vette az új egyesületet és kötelezte, hogy 3 bemutató mérkőzését a tavasz folyamán játssza le.

Február 4-én lesz a kerületi közgyűlése. A kerületi tanács mai ülésén jóváhagyta, hogy a keleti kerület tisztújító közgyűlést február 4-én tartsa meg. A közgyűlés délelőtt fél 10 órakor lesz a Bika-szálloda félmelet 12. sz. szobájában. A közgyűlésre a kerület meghívta az M. L. Sz.-t is.

Februárban kezdődik az atlétikai évad. Az Atléta Szövetség intézőbizottsága elhatározta, hogy február végén már megengedi a mezei futóversenyek rendezését. Az első ilyen versenyt a MAC rendezi február 25-én. A Tomka-émlékversenyt március 25-én rendezi a BFAC. — Magyarország mezei futóbajnokságát április 15-én tartják meg.

Kinyomatja a kerület a jelölő listát. A kerületi tanács mai ülésén bemutatásra került a jelölő bizottság által összeállított új tisztikari lista. A tanács hozzá is járult, hogy az elnökség a listát kinyomattassa. Kérdés azonban, hogy a választáson nem fog-e a tisztikar egész másképp alakulni, úgy hogy kár lesz a nyomtatási költségért.

KOZGAZDASÁG

Tőzsdei magánforgalom

Budapest, január 24. A tőzsdei értékpapír magánforgalom ma igen élénk volt. Az irányzat erőteljesen megszilárdult, áru azonban még magasabb árfolyamokon sem jelentkezett. A déli órákban jó volt a hangulat és szilárd volt az irányzat. Pénzt I háromnegyed százalékra bőven kínáltak. — 2 órai tájékoztató árfolyamok: Salgó 75000—77000, Kőszén 158—191000, Izzó 75—

81000, Georgia 145—148000, Rima 11950—12300, Karton 36000, Cukor 550000, Államvasút 32500—33500, Gummi 19800.

Egynegyed 3 órakor az irányzat változatlanul szilárd. A délelőtti legmagasabb kurzusoknál egy árnyalattal alacsonyabbak az árfolyamok: Salgó 76500, Kőszén 190000, Államvasút 33000, Rima 12500, Ganz-vill. 325000, Láng 34500, Karton 35000.

A devizaközpont hivatalos árfolyamai

Váltók:	Vétel	Eladás
Napoleon	9900.—	—
Dinár	19.—	21.—
Hollandi forint	1050.—	1085.—
Lei	13.—	14.—
Angol font	12375.—	12675.—
Márka	14.—	17.—
Lira	125.5	131.5
Francia frank	168.—	178.—
Szokol	74.—	78.—
Svájci frank	500.—	520.—
Osztrák korona	0.0370	0.0390
Dollár	2660.—	2735.—
Lengyel márka	0.00850	0.00950

Devizák:	Vétel	Eladás
Belgrád	19.—	25.—
Amsterdam	1050.—	1085.—
Bukarest	13.—	14.—
London	12375.—	12675.—
Berlin	14.—	17.—
Milano	125.5	131.5
Páris	168.—	178.—
Zürich	495.—	515.—
Prága	74.—	78.—
Bécs	0.0370	0.0390
Newyork	2660.—	2735.—
Varsó	0.00850	0.00950

A Royal-étterem
orthodox kóser vendéglőjében
elsőrangú ételek és italok, ssolid és figyelmes kiszolgálás mellett.
Esküvői és egyéb családi vagy társas ünnepek szervezése.
ADLERMIKLÓS
vendéglős.

Legszebb alkalmi ajándék egy prima
zsebóra
Omega. Doxo. Longines.
Inga órák minden butor színben.
Dívtos ékszer, jegygyűrűk legolcsóbban kaphatók
BLATTNER BÉLA
órák és ékszerész, Kossuth-u. 4.
Arany, ezüst beváltás!

Rubinstein
Fűszer- és esemegekereskedése.
Nagy választékot nyújt fűszer- és esemegeárukból.
Továbbá fajborok, rum, cognac, likőrök, általában mindenféle égetett és édesített italokban.
Miklós-utca 22.
Telefon 12—55.

— Eljegyzés. Mauthner Irénkét Tettelemből eljegyezte Mandel Lajos Sátoraljaihelyről.

— A cukor nyomában. Budapestről jelentik: A cukor kilója a pénzügyminisztérium és az árvízszámbizottság engedélyével a mai naptól kezdve 35 koronával megrágtult és így a cukor kilója kiskereskedésben kerek 500 korona. — A cukor drágulása nyomán a likörkülönlegességek is 10 százalékkal drágultak. Ha a cukor tovább drágul, a likörgyárak ismét drágítanak.

— Hasznos madarak védelme. A gazdának leghasznosabb segítőitársai közé tartozik számos madárfajta. Részint a gyommagvak nagy tömeget fogyasztják el, részint kártékony rovarok millióit pusztítják is őket. A gazda terméseredménye igen nagy mértékben megesőskenne. Mégis e hasznos segítőitársakkal vajmi kevés gazda törődik. Ezek a dalos-munkások nem kérik, nem sürgetik a bért és konvenciót, így elhanyagolják nagyon sokan. Sőt sok helyen vétkesen vagy könnyelműen pusztítják is őket. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara Növényvédelmi irodája most arra törekszik, hogy a gazdatársadalomban felkeltse a figyelmet a hasznos madarak fontosságára és hasznosságára iránt. És a gazdát a hasznos segítőitársak megbecsülésére, azok védelmére, elszaporodásuk elősegítésére kívánja serkenteni. Régebben volt Debreczenben egy Madárvédő Egyesület. Ez egyesület a háborús zavarak közt elenyészett, a mezőgazdasági kamara most új életre kívánja kelteni az egész kerületre kiterjesztendő működését elősegíteni kívánja, hogy a gazdákat és az iskolákban a serdülő ifjúságot a hasznos madarak védelmére meggyerülje az egyesület állandó propagandát folytatson. A debreczeni mezőgazdasági kamara e gyakorlatilag jelentőséges akcióját a m. kir. Madártani Intézet szakszereji közreműködésével támogatja.

— Színházi vacsorák a Royalban. Remény vágyonmentőben hármiféle tárgyak felvétele legkésőbb 30-ig Piac 85.

— Angván Béla szinphonikus zenekara szintén este hangversenyzik a Royalba.

— Bál ujdonságok. Irack-íngék, gallérok, nyakkendők, legolcsóbban beszerezhetők Frank Imrénél, Piac-utca 43.

— Legjobb színházi vacsorák a Royalba.

— Az agy működése szoros összefüggésben áll a bélműködéssel. Tartásuk tehát beleink működését rendben, amit a Hunyadi János víz használata által könnyen elérünk.

— Illatos mosdószappanok csak Franknál olcsó és jó, Csapó-u. 11.

— Tükrögvártás, üvegesiszolás. Regi tükrök ujja öntése, üvegtárgyak díszítése Sipkovits Béla üvegműipari vállalata Sziv-utca 15—14. Telefon 386.

— Készít, szőrméket alakít, javít, lparkamara épületben Klonda szűcs, Telefon 14-25.

— Ozsonázzon délutánoként a Royal-kávétráiban.

— Adler 7-es, Smidt Premier, Barlok látható és vak írásu gépek nagyon olcsón eladók. Szemes Kálmán Bika-szálló.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:
CSÜTÖRTÖK: A cigányprimás
PÉNTEK: Morphium (dráma-ujdon-ság).
SZOMBAT: Délután: A hamburgi menyasszony. — Este: A költő és a halál. Utána: Paraszthcsület. (opera.)
VASÁRNAP: Délután: A cigányprimás. — Este: A betyár kendője.
HÉTFŐ: Morphium, A) bérlet
KEDD: Költő és a halál. Utána Paraszthcsület
SZERDA: Morphium B) bérlet
CSÜTÖRTÖK: Költő és a halál. — Utána Paraszthcsület C) bérlet
PÉNTEK: Költő és a halál. — Utána Paraszthcsület D) bérlet

A színházi iroda hírel
Még csak ma megy a Cigányprimás a repriz kiváló szereplővel!
Morphium, Halassi Mariska, Rubinyi és László fellépéssel holnap, pénteken először!

SPORT

Tanácsülés a hidegben. Utolsó ülést tartotta a soprtéven a kerület régi tanácsa. A tanácsülés ideiglenes helyiségben, az Angol-királynő vendéglő külön termében zajlott le, ahol a tanácsstagok fűtetlen szobában, kabátban, kalapban tárgyalták le a tárgysorozatot. A kerület különben már nem hontalan, mert bírói ítélet folytán még e hét folyamán visszaköltözködik a Royalban levő régi helyiségébe.

— Oroszországi hírek. A szerinti a tást közöl méről. A kikötőben 184 hajó azelőtt, az elmult forgalma lett. A jevedéhl for mak azott-szi ki.

— mindentéle aphatók a T. könyvtárványok a óra alatt

Linoleum Békeműsége 67 cm. széles 1900 — 87 cm. széles 2400 — 100 cm. széles 2700 — 115 cm. széles 3200 — Bőrvásznak nagy választékban.	Futószőnyeg gyapjú és spargu 65 cm. széles 1880 — és 3025 — 161 90 cm. széles 2260 —, 3030 —, 3900 — 161. Nyírott nagy szőnyeges.	Viaszkos vászon asztalra való 78 cm. széles 1800 — 100 cm. széles 2340 — 115 cm. széles 2640 — 135 cm. széles 3200 — Celluloid galér és bázisok nagy raklára.	Vastag padló-linoleum 50 legújabb mintában 200 cm. széles métere 7500 —, 7800 —, 8000 — és 9600 —. Sar- és bociplók gyári lerakata. Árak fenntartással.
--	--	--	--

Lineleum- és szőnyegáruház Haas Lipót Ferencz József-ut 58.
Megy-háza mellett. — Telefon 9-63

Kérjen minden üzletben

„FARKAS”
védjegyű pótkávé

Villamos erőre berendezett fűszermalmunk
vállalja mindegyik fűszerek őrlését a piacon legversenyképesebb ár mellett. Mielőtt e cikkekben szükségletét fedezné, kérjen tőlünk árajánlatot. Telefon 10-05.

Alföldi Pótkávégyár és Fűszermalom
Debrecen, Homokkert, Hid u. 8. (Nagyállomás mellett.)

Mindenkinek könyvet kell vezetni az új kereseti- és forgalmi adórendelet értelmében!

Az összes ilyenmű üzleti- és forgalmazó könyvek kaphatók Hegedüs és Sándor r.-t. papírnagykereskedésében, Piac u. 34.

Legszébb cigányzene a Gambrinusban!!

Ráczi Jancsi és Napoleon
hegedű és csellóművészek 11 tagú zenekarral játszanak.

Pestszentlőrinci Parketgyár és Gőzfűrészes Részvénytársaság.
Vezérképviselete Hajdu-, Szabolcs-, Szatmár- és Beregmegyék részére

Ráhrer Sándornál
Debrecen, Piac-u. 43.
Telefon 962

NEUSCHLOSZ — LICHTIG ALBERTFALVA — BUDAPEST
Repülőgép és Faipar R. T.
Vezérképviselete Hajdu-, Szabolcs-, Szatmár- és Beregmegyék részére

Ráhrer Sándornál
Debrecen, Piac utca 43. SZ.
Gyártmányai: Butor-, épület, asztalos munkák, gazdasági szekerek, stráfszekerek, mezőgazdasági fűszerszámok, szerszámnyelvek, háztartási faárak: gyermekkoscsik, falusi ajtók és ablakok, szekérkerékek, tömegcikkek stb.

Jóka! összes munkáit, Pallas Lexikont és egyéb könyveket jó árban vásárolj!

ACZÉL antikvárium,
Első Takarékpálota.

Vas szeg, tengely, ekevas a Kossuth-szoborral szemben

Bészler és Dávid vaskereskedésben.
Tulajdonos DÁVID JAKAB.

SZÁRAZ TUZIFA hasáb és aprított házhoz szállítva.

ÉPÜLETFA és összes építési anyagok legolcsóbban beszerezhetők

BURGER ÉS WEINBERGER fatelepén DEBRECZEN, Szoboszlai-ut 1.
TELEFON: 11-82.

Téli bélelt bőr- és szövetkeztük óriási választékban

Schön Sándor keztyű-, kötszer- és orvosi műszertárában
Debrecen, Piac-utca 14 sz., Csapó-utca sarok.

Ócska ólmot
ólmocsöveket, sulyokat, tömítéseket bármily mennyiségben

VESZ

HEGEDÜS ÉS SÁNDOR R.-T.
Piac-u. 49., második udvarban.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések díja hétköznap 10 szög 30 korona, minden további szó 3 kor. Vasár- és ünnepnapokon 10 szög 40 korona, minden további szó 4 korona. — Vastag betűkből szedett szavak kétszeresen számítanak.

V E T E L

Üveget legdrágábbban vásárolj!

FABIÁN,
Hatvan-utca 10.

E L A D Á S

Hencserek, plüs diványok, matracok készen kaphatók Debreczenszky kárpitosnál, Halköz 8.

Motor

két és fél lóerős, Kitűnő állapotban eladó.

Hirschfeldné, Jozsef király herceg-utca 38.

Perzsa szőnyeg

kiseb méretű eladó. Cim a kiadóban.

Ruha- szokrény

— jó állapotban — eladó. Cim a kiadóban.

törülköző, kendertörő, zsákvaszon lepedő

Dr. Hortobágyi nézőgyárban,
Bocskai-tér 10. sz.

Korona-kenyérgyár

lerakataiban:

Fehér kenyér	150
Közép	130
Rarna	110
Munkanőköl	90
Zsemle, kifli	10
Zemlye-morzsa	230

Zsup szalma

olcsón kapható. Széchenyi-ut 8.

Abroncsvas

kapható a kiadóhivatalban

KERESLET

Aranyat, ezüstöt, briliánsat, zálogcédlát vesz legmagasabb napi áron Steiner Mihály, Hatvan-utca 2. szám, I. emelet.

Zongora- hangolást,

javítást, hosszú zongorák rövidítését elvállalja

Liska, Bethlen-u. 27.

Magas jutalmat

adnék annak, ki 2 szobás mellékletyiséges lakáshoz juttatna. Cim a kiadóban.

Gáspírnó,

lehetőleg gyorsírásban jártas, kerestetik dr. Kemény ügyvédi irodába. Piac-utca 34.

Lapkihordó

asszonyt felvesz a kiadóhivatal

Megbízható

bejáródó — lehet leány is — kerestetik fiatal párhoz. Bővebbet Bródy, Hatvan-u. 48. sz. alatt.

Könyvkötő

és nyomdász tanulóknak

két középiskolát végzett jó magaviseletű fiúk felvételnek a Hegedüs és Sándor r. t. könyvnyomdájában és könyvkötészetében

DEBRECZEN, Piac-u. 49.

VEGYES

Uj fűszerüzlet, ahol mindenféle fűszer-árut és cukorka különlegességeket legolcsóbban vásárolhat Lőrincz Károly, Hatvan-utca 36.

Jelesen

érettségizett fiatalember felvételi gyakorlati állást változtatna. Cim a kiadóhivatalban.